

Skatter i konkurs

Under rubriken ”Till frågan om kvittningsrätt för skatter i konkurs” har i Skattenytt nr 2/1953 e. o. landskanslisten Erik Jonsson framfört sina synpunkter på ämnet. Jag instämmer med honom utom på en punkt nämligen ifråga om utdelningsrätt för preliminär B-skatt. Enl. Janssons mening utgör dylik en Kronans fordran hos gäldenären som kan göras gällande i konkursen. Denna uppfattning kan jag ej biträda. Preliminär B-skatt är sålunda ej en på en verklig inkomst utgående skattefordran utan endast en på en fingerad inkomst presumerad dylik. Konkursens inträde medför emellertid normalt sett en så väsentlig försämring av gäldenärens ekonomi, att man har all anledning betvivla att det till grund för preliminärskatten antagna skatteunderlaget kommer att föreligga. Om för att taga Janssons exempel gäldenären försätts i konkurs den 15 maj 1952 är det i hög grad sannolikt att på uppbojdsstämmorna i mars och maj 1952 inbetalt belopp skall förslå till gäldande av den skatt som slutligen kommer att debiteras för inkomståret 1952. Skulle nu Kronan trots detta få lyfta utdelning för å skatteterminerna juli 1952 — januari 1953 förfallande preliminärskatt, sker härigenom en orättvisa mot övriga borgenärer. Denna minskas icke genom den återbäring som i samband med slutliga skattens debitering verkställs vid årsskiftet 1953/54. Då debetsedeln är ställd på gäldenären är det till denne personligen som återbetalningen sker. Den går sålunda åtminstone ifråga om fysisk person konkursförvaltningen förbi. Måhända är också konkursen vid denna tidpunkt avslutad.

Enl. mitt förmenande är Kronan ej berättigad vare sig till utdelning å 1952

års ogulden ej förfallen preliminärskatt eller kvittning för denna utan är utdelningsberättigad allenast å samma års slutliga skatt i den mån den ej täckes av före konkursen gulden preliminärskatt. Vill förvaltaren avsluta konkursen innan denna debiterats måste han reservera medel av Kronan tillkommande utdelning. Jag har också i de konkurser, som jag handlagt, vägrat utdelning för preliminär B-skatt.

I princip är det för mitt resonemang strängt taget likgiltigt om den preliminära B-skatten vid konkursens början är förfallen till betalning eller ej. Då emellertid ogulden förfallen skatt är förd på restlängd och anledning finnes till antagande att gäldenärens inkomst under beskattningsåret skall stiga så högt att ett de förfallna posterna motsvarande belopp slutligen debiteras, samt i HB 17:12 något undantag ej gjorts för preliminärskatt, har jag beräknat utdelning med förmånsrätt å vid konkursutbrottet förfallen men ogulden preliminär B-skatt.

Mitt tillvägagångssätt har aldrig mött opposition. I sak torde det leda till samma resultat, som om jag vid konkursutbrottet begärt jämkning av preliminärskatten, något som väl ej gärna kunnat vägras. De täta skatteterminerna och de många bestyren just i samband med själva konkursutbrottet gör emellertid att tiden ej medger att jämkning genast begäres.

Curt Ekdahl.

Med anledning av advokaten Curt Ekdahls intressanta inlägg ber jag att få återkomma med en kort replik. Ekdahl anmäler avvikande uppfattning ifråga om utdelningsrätt för

preliminär B-skatt. Under antagande av att den skattskyldige försatts i konkurs den 15 maj 1952, skulle enligt min synpunkt kvittningsrätt föreligga för den debiterade skatten i dess helhet och ej blott för de förfallna beloppen. Jag har emellertid härvid utgått från att förutsättningar ej förefunnits för jämkning enligt 53 § 1 mom. 3) uppbördsförordningen. Dylik jämkning kan även företagas av den lokala skattemyndigheten ex officio. Vanligen utgår initiativet från den skattskyldige själv. Ett anspråk på kvittningsrätt bemötes säkerligen av konkursförvaltaren med en jämkningsframställning, därest fog härför finnes. Den debiterade skatten har således beräknats så nära som möjligt överensstämma med motsvarande slutliga skatt. Någon orättvisa mot övriga borgenärer har

därför ansetts utesluten. Överskjutande preliminär skatt utbetalas alltid till konkursboet, om den skattskyldige är i konkurs.

Beträffande det fallet, att ogulden preliminär B-skatt för beskattningsåret är restförd, och det synes sannolikt, att gäldenären kommer att debiteras slutlig skatt med belopp motsvarande de förfallna posterna, medger Ekdahl utdelning med förmånsrätt enligt HB 17:12 för vid konkursutbrottet förfallen men ogulden preliminärskatt. Därmed får väl även rätt till betalning genom kvittning anses vara erkänd under samma förutsättningar.

Det synes därför som om någon mera väsentlig skillnad i sak ej skulle förefinnas i våra åsikter om kvittningsrätt för skatten i konkurs.

Erik Jonsson

Rättelse: I nr 2, sida 27, andra spalten har efter rad 17 nedifrån en rad fallit bort vid ombrytningen. Meningen skall i sin helhet lyda:

När beloppet åter uttages, beskattas det jämte eventuellt erhållen ränta såsom intäkt av skogsbruk.